

Sygn. akt II C 167/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek (...) w R. Wydział II Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Mariola Czech

Protokolant: Tomasz Bałys

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 marca 2015r. w R.

sprawy z powództwa P. Ç.

przeciwko A. K.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej A. K. na rzecz powoda P. Ç. kwotę 144.959,18 zł (sto czterdzieści cztery tysiące dziewięćset pięćdziesiąt dziewięć złotych osiemnaście groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 9 maja 2012 roku;
2. zasądza od pozwanej A. K. na rzecz powoda P. Ç. koszty procesu w kwocie 10.047 zł (dziesięć tysięcy czterdzieści siedem złotych);
3. w pozostałej części powództwo oddala.

Przewodnicząca

PONIŻEJ WYROK PO SPROSTOWANIU

Sygn. akt II C 167/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek (...) w R. Wydział II Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Mariola Czech

Protokolant: Tomasz Bałys

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 marca 2015r. w R.

sprawy z powództwa P. Ç.

przeciwko A. K.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej A. K. na rzecz powoda P. Ç. kwotę 144.959,18 zł (sto czterdzieści cztery tysiące dziewięćset pięćdziesiąt dziewięć złotych osiemnaście groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 9 maja 2012 roku;
2. zasądza od pozwanej A. K. na rzecz powoda P. Ç. koszty procesu w kwocie 15.154 zł (piętnaście tysięcy sto pięćdziesiąt cztery złote);
3. w pozostałej części powództwo oddala.

Przewodnicząca

Sygn. akt II C 167/13

UZASADNIENIE

Powód P. Ç. wnosił o zasądzenie od pozwanej A. K. kwoty 165 500, 18 zł z ustawowymi odsetkami od 9 maja 2012r. do dnia zapłaty, żądał także zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu podał, że 8 stycznia 2008r. zawarł z pozwaną umowę, na mocy której pozwana zobowiązała się do wykonania i zainstalowania dźwigu osobowego w domu powoda w R. przy ulicy (...), w terminie pomiędzy 16 i 18 tygodniem 2008r. Pomimo upływu tego terminu pozwana nie wywiązała się z ciążących na niej obowiązków, ale ponieważ wprowadzono zmiany w stosunku do pierwotnej wersji dźwigu, strony w dniu 31 marca 2009r. podpisały aneks do umowy i zgodnie z aneksem zmieniły wysokość wynagrodzenia netto z tytułu wykonania umowy, ustalając, że będzie ono wynosiło 142.290 zł plus podatek VAT, ponadto zmieniły zasady rozliczania. Powód przekazał na rachunek pozwanej następujące kwoty: w dniu 8 stycznia 2008r. – 76.250 zł, w dniu 31 marca 2009r. – 32.195, 80 zł, i w dniu 28 kwietnia 2009r. – 19.154 zł. Pozwana nie wykonała obowiązków wynikających zarówno z pierwotnej umowy jak i aneksu, a w związku z tym pismem z dnia 13 grudnia 2010r. powód odstąpił od umowy, wzywając pozwaną do zapłaty przekazanych jej dotychczas kwot. Po złożeniu oświadczenia o odstąpieniu od umowy pozwana zwróciła się o podjęcie negocjacji, w następstwie których 4 kwietnia 2011r. strony zawarły porozumienie, na mocy którego pozwana zobowiązała się do zgłoszenia urządzenia do odbioru przez jednostkę notyfikowaną w terminie do dnia 15 czerwca 2011r., jednocześnie do 5 kwietnia 2011r. pozwana zobowiązała się przedstawić powodowi jeden egzemplarz oryginalnej dokumentacji, która zostanie bądź została dostarczona jednostce notyfikowanej wraz z wykazem wszystkich zabudowanych materiałów. Pozwana nie wywiązała się z zobowiązania twierdząc, że przeszkodą do dopuszczenia do użytkowania dźwigu jest brak protokołu budowlanego oraz wadliwa wentylacja. Zgodnie z treścią powyższego porozumienia niedochowanie terminu 15 czerwca 2011r. powodowało, że porozumienie jest uważane za niezawarte, zatem oświadczenie powoda o odstąpieniu od umowy jest aktualne. Powołując się na treść art. 492 § 2 kc powód odstąpił od umowy i żąda zwrotu tego świadczył, czyli zasądzenia kwoty 127.599,80 zł, a nadto żąda zasądzenia odszkodowania odpowiadającego kosztom demontażu elementów dźwigu zainstalowanych przez pozwaną wysokości 20 541 zł brutto. Powołując się na § 2 aneksu z 31 marca 2009r. powód domaga się także zasądzenia kary umownej w wysokości 10% wartości brutto umowy, czyli kwoty 17.359, 38 zł. Żądanie zasądzenia odsetek ustawowych od dnia 9 maja 2012r. powód uzasadnił tym, że w wezwaniu z 23 kwietnia 2012r., które pozwana otrzymała następnego dnia, określił pozwanej 14 dniowy termin do zapłaty dochodzonej kwoty.

Nakazem zapłaty z dnia 29 kwietnia 2013r. Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda dochodzoną kwotę wraz z odsetkami ustawowymi i kosztami procesu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana wносиła o oddalenie powództwa i obciążanie powoda kosztami postępowania. Zarzuciła nieistnienie roszczenia powoda, brak podstaw faktycznych i prawnych do odstąpienia od umowy, brak zawinienia pozwanej w niewykonaniu, względnie niewłaściwym wykonaniu umowy, wyłącznie zawinienie powoda skutkujące brakiem współdziałania w ukończeniu przedmiotu umowy i z ostrożności przedawnienie roszczenia.

Pozwana zarzuciła, że już w maju 2011r. przygotowała montaż windy i 12 maja 2011r. poprosiła powoda o udostępnienie pomieszczeń celem przeprowadzenia oceny zgodności z wymogami Urzędu Dozoru Technicznego. Kontrola wykazała szereg uchybień, które miały być usunięte przez inwestora, czyli powoda tj. brak protokołu budowlanego na część szybu windy sporządzonego przez projektanta oraz zbyt mała i wadliwie wykonana powierzchnia wentylacji szybu windy. Pierwsza wada została przez powoda usunięta w październiku 2011r., ale drugiej usterki powód nie usunął. Pozwana przyznała, że pomogła powodowi w zdobyciu protokołu budowlanego, co nie zmienia faktu, że obowiązek jego dostarczenia spoczywał na powodzie. W rezultacie pozwana w dniu 6 października 2011r. odstąpiła od zawartego porozumienia. Dnia 28 listopada 2011r. Urząd Dozoru Technicznego warunkowo dopuścił dźwig do użytkowania, wskazując zakres robót do przeprowadzenia. Mimo przedłożenia certyfikatu zgodności powód do tej pory nie zapłacił pozwanej uzgodnionego wynagrodzenia.

Sąd ustalił:

W dniu 8 stycznia 2008r. strony zawarły umowę, na mocy której pozwana zobowiązała się dostarczyć powodowi dźwig osobowy z dwustronnym napędem hydraulicznym, zainstalowany w szybie murowanym, jednostronnie przeszklonym w budynku powoda, położonym w R. przy ulicy (...). Parametry dźwigu zostały ściśle określone. Pozwana zobowiązała się także do montażu tego dźwigu, do opracowania dokumentacji technicznej, jej uzgodnienia i zatwierdzenia w jednostce notyfikowanej oraz przeprowadzenie odbioru technicznego wspólnie z jednostką notyfikowaną. W § 1 ustęp 4 zastrzeżono, że rozszerzenie zakresu dostaw i robót jest dopuszczalne pod warunkiem wystąpienia okoliczności, których nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy.

W § 3 umowy ustalono termin zakończenia prac montażowych i przekazania urządzenia do odbioru przez jednostkę notyfikowaną na okres między 16 i 18 tygodniem kalendarzowym 2008r. Z kolei w § 6 strony ustaliły kary umowne obciążające wykonawcę za przekroczenie terminy realizacji .

W dniu 31 marca 2009r. strony zawarły aneks do tej umowy, na mocy którego zmieniły wysokość wynagrodzenia i zasady zapłaty, a także nowe brzmienie otrzymał § 6 pierwotnej umowy, dotyczący kar umownych. Ostateczny termin wykonania umowy ustalono na dzień 31 maja 2009r. Przyczyną zmiany umowy było to, że wykonawca zaproponował zabudowę dźwigu z jednym cylindrem i zwiększonym udźwigiem, co powód zaakceptował. Pozwana przystąpiła do wykonania dźwigu tzn. faktycznie R. K. i J. K. (1) nadzorowali prace, a ze strony powoda czynił to A. S. (1) i J. K. (2). W maju 2009 r. pozwana wysłała emaile do powoda dotyczące poziomu posadzek w piwnicy, na ostatniej kondygnacji, w kabinie windy. Z. P. (1), który sporządzał dokumentację, na polecenie pana K. ciągle ją zmieniał.

- Dowód: odpis umowy z 8 stycznia 2008r. wraz z aneksem k. 10-16,
- Korespondencja mailowa k.10 w zielonej teczce,
- Zeznania świadków A. S., J. K., R. K., J. K., Z. P. k.322-324,

Pozwana w terminie do 31 maja 2009 r. nie wykonała umowy, dlatego pismem z dnia 13 grudnia 2010r. powód odstąpił od umowy, a swoją decyzję uzasadnił tym, że pomimo licznych wezwań i dodatkowych terminów, a także zagrożenia, że po upływie terminu odstąpi od umowy, zobowiązanie wynikające z umowy nie zostało przez pozwaną zrealizowane. Żądał zwrotu przekazanej pozwanej kwoty 127.599,80 zł, a nadto żądał kary umownej w wysokości 10% wartości brutto umowy tj. 17.359,38 zł. Jak podstawę prawną podał art. 491 § 1 kc oraz 492 § 2 kc. Twierdził, że może odstąpić od umowy w całości, bo częściowe wykonanie dzieła nie miałyby dla niego znaczenia. Twierdził nadto, że poniósł szkodę, gdyż zamierzał wynająć lokale mieszczące się w jego budynku, ale warunkiem dopuszczenia do użytkowania kondygnacji było wyposażenie w dźwig umożliwiający poruszanie się osób niepełnosprawnych. Nie wykonanie zobowiązania naraziło go na szkodę w wysokości 276.080.04 zł.

Dowód: pismo o odstąpieniu od umowy k. 20-21

W dniu 4 kwietnia 2011r. w celu polubownego rozwiązania sporu pozwana zobowiązała się zakończyć inwestycję w terminie do dnia 15 czerwca 2011r. Jednocześnie do dnia 5 kwietnia 2011r. pozwana miała dostarczyć powodowi

dokumentacją niezbędną dla jednostki notyfikowanej. W przypadku dopuszczenia do używania dźwigu powód zobowiązał się przekazać pozostałą część wynagrodzenia w terminie 30 dni. Zgodnie z § 1 punktem 6 w przypadku niedotrzymania przez pozwaną terminu bądź niedopuszczenia dźwigu do używania porozumienie będzie uważane za niezawarte.

Dowód: porozumienie k. 22-23

Termin 15 czerwca 2011r. zastrzeżony w porozumieniu nie został dochowany. Strony prowadziły szeroką korespondencję drogą elektroniczną. Okazało się, że brakuje protokołu budowlanego na część szybu windy i zbyt mała i wadliwie wykonana powierzchnia wentylacji szybu windy. W dniu 25 maja 2011r. pozwana złożyła w Urzędzie Dozoru Technicznego w G. pismo wraz z dokumentacją techniczną o przeprowadzenie oceny zgodności przedmiotowego dźwigu i zezwolenie na eksploatację, ale zostało ono wycofane w dniu 30 maja 2011r.

Dowód: pismo UDT k. 333,

korespondencja k.170-173,

zeznania świadka I. P., K. G. k. 322,323,

Na podstawie opinii biegłego A. S. (3) Sąd ustalił, że w domu powoda został zamontowany dźwig niezgodny z treścią pierwotnej umowy. Aneks do umowy dotyczył jedynie zmiany terminy realizacji zamówienia, jednakże zmiana nastąpiła na wniosek wykonawcy, który zaproponował zabudowę dźwigu z jednym cylindrem i zwiększonym udźwigiem, co zamawiający zaakceptował. Aktualnie dźwig jest zdalny do użytkowania, ale posiada liczne usterki w postaci zawilgocenia powierzchni tłoczyska cylindra, niewielkich niedociągnięć związanych z prawidłowym ułożeniem oraz połączeniem przewodów elektrycznych w panelu sterowania i szybie dźwigu, brak jest oznaczeń w szafie sterowniczej, na łączeniach przewodnic są uskoki. Usterki te wynikają przede wszystkim z braku konserwacji i zbyt długiego upływu czasu od chwili pomiędzy badaniem urządzenia przez Urząd Dozoru Technicznego a oględzinami wykonanymi przez biegłego. Usterki nie zagrażają bezpieczeństwu, ale mogą mieć wpływ na estetykę urządzenia i mogą powodować szybsze zużycie urządzenia. Dźwig został wykonany niestarannie, z wieloma błędami w sztuce budowy dźwigów. Na rozprawie dnia 24 lutego 2014 r. pełnomocnik pozwanej nadal deklarował gotowość zakończenia procedury rejestracji i oddania dźwigu do eksploatacji. /k348/

Dowód: opinia karta 404-406, 431, ekspertyza techniczna L. N. k. 424-425

Bezspornym jest, że powód zapłacił pozwanej na podstawie trzech faktur łącznie kwotę 127.599,80 zł. Bezspornym jest również, że wartość umowy brutto wynosiła 173.593,80 zł.

Zeznania świadków M. S., J. Z., F. S. nic istotnego do sprawy nie wniosły.

Sąd zważył:

Powód zawarł z pozwaną umowę o dzieło na dostawę dźwigu osobowego wraz z montażem oraz opracowaniem stosownej dokumentacji technicznej, jej uzgodnieniem, zatwierdzeniem przez jednostkę notyfikowaną, a także przeprowadzenie odbioru technicznego wspólnie z jednostką notyfikowaną. Z inicjatywy pozwanej, w toku prowadzonych prac nastąpiła zmiana przez zamontowanie dźwigu o innych parametrach. Zmiana dotyczyła zabudowy dźwigu z jednym cylindrem i zwiększonym udźwigiem. Istotnym jednak jest to, że mimo bogatej korespondencji między stronami i zmiany terminu realizacji inwestycji pozwana nie wywiązała się z umowy, tzn. nie wykonała dźwigu i nie przekazała urządzenia do odbioru między 16 i 18 tygodniem kalendarzowym 2008r., co wynika z pierwszej umowy ani w terminie do 31 maja 2009r. co wynika z aneksu do umowy. Wprawdzie w porozumieniu z 4 czerwca 2011r. ustalono kolejny termin na 15 czerwca 2011r., jednakże również w tym terminie pozwana nie zakończyła relacji inwestycji, a zatem porozumienie należy uznać za niezawarte, zgodnie z § 1 punkt 6. Reasumując należy przyjąć, że umowa miała być zrealizowana do 31 marca 2009r. Pozwana zarzuciła powodowi, że nie współdziałał przy wykonywaniu umowy, a w szczególności nie dostarczył na czas protokołu budowlanego na część szybu windy sporządzonego przez

projektanta i dopiero w październiku 2011r. dzięki pomocy pozwanej ten protokół został dostarczony. Uchybieniem ze strony powoda, zdaniem pozwanej, było także to, że zbyt mała i wadliwie wykonana w projekcie była powierzchnia wentylacji szybu windy. Pozwana informowała powoda o przeszkodach do odbioru urządzenia, ale powód nie wywiązał się, jej zdaniem, z tego obowiązku. Zdaniem Sądu, skoro powód zlecił wykonanie dźwigu profesjonalnej firmie zajmującej się pracami tego typu i firma pozwanej zobowiązała się nie tylko dostarczyć i zamontować dźwig o określonych parametrach to także, jak wynika z umowy, zobowiązała się do opracowania dokumentacji technicznej, jej uzgodnienia i zatwierdzenia przez jednostkę notyfikowaną i w rezultacie do odbioru technicznego. Powód nie miał obowiązku wiedzieć jaką dokumentację ma dostarczyć pozwanej, a jeżeli pozwana wymagała od niego dostarczenia pewnych dokumentów, winna to uczynić najpóźniej w dniu zawarcia umowy tj. 8 stycznia 2008r. Przerzucanie odpowiedzialności na powoda, że nie dostarczył stosownej dokumentacji, a sporządzony projekt posiadał wady nie może obciążać powoda i nie można go obarczać winą za brak współdziałania w wykonaniu dzieła. Pozwana nie dojdź, że wykonała dźwig o innych parametrach niż pierwotnie uzgodniony, to nie dotrzymała zastrzeżonego terminu realizacji inwestycji mimo, że termin ten był przesuwany kilka razy. Twierdzenie pozwanej, że nie zgłosiła urządzenia do odbioru przez jednostkę notyfikowaną w obawie, że powód nie zapłaci jej reszty wynagrodzenia, nie uzasadnia zwłoki w działaniu pozwanej. Ostatecznie winda nadaje się do użytku i dnia 29 kwietnia 2014r. Urząd Dozoru Technicznego w G. dopuścił windę do użytkowania, ale stało się to po 5 latach od terminu ustalonego przez strony, gdyż jak wynika z aneksu do umowy zakończenie realizacji inwestycji wraz ze zgłoszeniem dźwigu do odbioru przez jednostkę notyfikowaną miało nastąpić 31 maja 2009r.

Zasadnym zatem było odstąpienie przez powoda od umowy, po myśli art. 491 § 1 kc, który stanowi, że jeżeli jedna ze stron dopuszcza się zwłoki w wykonaniu zobowiązania z umowy wzajemnej, druga strona może wyznaczyć jej odpowiedni dodatkowy termin do wykonania

z zagrożeniem, że w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu będzie uprawniona do odstąpienia od umowy. W tym przypadku odstąpienie od umowy zostało poprzedzone wezwaniem pozwanej pismem z dnia 10 września 2010r. do dostarczenia dokumentacji koniecznej do rejestracji urządzenia z zastrzeżeniem odstąpienia od umowy. Jest rzeczą oczywistą, że częściowe wykonanie umowy nie miałoby dla powoda żadnego znaczenia, a związku z tym uzasadnionym było odstąpienie od umowy w całości.

Odstąpienie od umowy spowodowało zniwelowanie jej skutków, zatem również dotyczących przedawnienia, a także powstanie skutków odstąpienia od umowy przewidzianych w art. 494 kc, w brzmieniu obowiązującym sprzed 25 grudnia 2014r. Zgodnie z tym przepisem strona, która odstępuje do umowy wzajemnej obowiązana jest zwrócić drugiej stronie wszystko co otrzymała od niej na mocy umowy, może żądać nie tylko zwrotu tego co świadczyła lecz również naprawienia szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania. Bezspornym jest, że powód zapłacił pozwanej kwotę 127.599,80 zł. Uzasadnione jest także zasądzenie kar umownych zgodnie z § 2 aneksu do umowy, czyli kwoty 17.359,38 zł. Wprawdzie powód odstąpił od umowy, ale zastrzeżenie kar umownych nastąpiło ostatecznie w aneksie do umowy w § 2, który przewidywał, że wykonawca zapłaci kary umowne w wysokości 10% wartości brutto umowy za odstąpienie od umowy z przyczyn nie dotyczących zamawiającego. Odstąpienie od umowy nastąpiło z powodu zwłoki pozwanej w realizacji dzieła, zatem powodowi należą się kary umowne zastrzeżone w powyższej wysokości, czyli w kwocie 17.359,38 zł. Również w § 2 aneksu do umowy strony zastrzegły, że gdyby kary umowne nie pokrywały szkody, powodowi przysługuje prawo żądania odszkodowania na zasadach ogólnych. Możliwość naprawienia szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania przewiduje art. 494 kc. Pozwana nie zakwestionowała twierdzeń powoda, że brak windy uniemożliwi mu wynajęcia pomieszczeń w domu z przeznaczeniem dla osób niepełnosprawnych, przez co powód poniósł szkodę w postaci utraconych korzyści, a wysokość szkody przedstawił w piśmie zawierającym odstąpienie od umowy (k. 20-21). Domagając się jednak naprawienia szkody na zasadach ogólnych rzeczą powoda było wykazać wszystkie przesłanki odpowiedzialności, a w tym przede wszystkim szkodę. Powód domaga się zasądzenie kwoty 20.541 zł brutto, odpowiadającej kosztom demontażu dźwigu, ale do tej pory dźwigu nie zdemontował, czyli nie poniósł szkody, zatem jego żądanie co do tej części jest bezzasadne.

Ostatecznie na zasadzie art. 494 kc Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda zapłaconą na podstawie faktur kwotę 127.599,80 zł oraz kwotę 17.359,38 zł z tytułu kar umownych, łącznie 144.959,18 zł.

Odsetki ustawowe od powyższej kwoty Sąd zasądził od 9 maja 2012r., na podstawie art. 481 kc.

O kosztach procesu Sąd postanowił zgodnie z art. 100 kpc. Powód wygrał proces w 88 %, zatem obciążają go koszty w wysokości 12%. Na koszty składają się: opłata od pozwu w wysokości: 8.276 zł uiszczona przez powoda, wynagrodzenie biegłego w wysokości 1.710 zł, z zaliczki uiszczonej przez powoda oraz wynagrodzenie obu pełnomocników, czyli łącznie 17.220 zł. Powód poniósł koszty w kwocie 8.276 zł plus 3.617 zł plus 1.710 zł równa się 13.603 zł. 12% z kwoty 17.220 zł stanowi kwota 3.559 zł. Po odjęciu tej kwoty od kwoty 13.603 zł pozostało 10.047 zł i takie koszty Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.

W pozostałej części powództwo oddalono, jako niezasadne.

Sędzia